

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna pristupilo se primarno sa ciljem usklađivanja odredbi ovog zakona sa pravom Evropske unije u oblasti dizajna, konkretno Direktivom (EU) 2024/2823 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2024. o pravnoj zaštiti dizajna. Najznačajnije novine koje donosi ovaj zakon odnose se na:
 - izmjene definicija dizajna, proizvoda i složenog proizvoda, kao i izmjene vezane za promjenu naziva relevantne EU institucije (u Zavod za intelektualnu svojinu Evropske unije) i naziva dizajna koji se registruje za teritoriju Evropske unije (u dizajn Evropske unije);
 - izmjene liste razloga za odbijanje registracije dizajna;
 - proširenje isključivih prava nosioca dizajna prilagođavanjem digitalnom okruženju;
 - proširenje zaštite registrovanog dizajna i na robu koja je u tranzitu;
 - uvođenje klauzule o popravci kojom se uređuju pravila o nedodjeljivanju zaštite registrovanom dizajnu kada se radi o vidljivim zamjenskim dijelovima koji se upotrebljavaju za vraćanje prvobitnog izgleda složenih proizvoda;
 - isticanje registracionog simbola (D) na proizvodu u kojem je dizajn sadržan ili na koji je dizajn primijenjen, a kojim se obavještava javnost o tome da je dizajn registrovan;
 - detaljnije uređenje prikaza dizajna;
 - promjenu nadležnosti za poništavanje dizajna sa sudskog na upravni organ;
 - brisanje instituta neregistrovanog dizajna;
 - uvođenje prekršajnih odredbi za povredu dizajna i prijave dizajna.
- Uzroci problema su:
 - neusklađenost postojećeg zakona sa Direktivom (EU) 2024/2823 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2024. o pravnoj zaštiti dizajna;
 - neprilagođenost odredbi postojećeg zakona digitalnom dobu i okruženju;
 - definicije pojmova dizajna koje ne odražavaju u potpunosti tehnološka i tržišna kretanja;
 - složeniji postupak registracije i upravljanja pravima dizajna;
 - nedovoljno jasan prikaz dizajna kao sastavnog dijela prijave dizajna;
 - nedostatak klauzule o popravci proizvoda kojom bi se omogućilo reprodukovanje originalnih dizajna u svrhu popravke složenih proizvoda;
 - nedostatak prekršajnih odredbi u slučaju povrede.
- Posljedice problema su, između ostalog:
 - postojanje sistema zaštite dizajna koji je u pojedinim djelovima različit od sistema koji je na snazi ili će uskoro biti na snazi u državama članicama Evropske unije;
 - duže trajanje i kompleksniji postupci registracije i zaštite dizajna;
 - nemogućnost prekršajnog kažnjavanja za počinjene povrede.
- Primarno su oštećeni podnosioci prijave dizajna i nosioci dizajna zbog nemogućnosti adekvatnog ostvarivanja i zaštite pojedinih svojih prava, naročito u vrijeme sve intenzivnijeg razvoja digitalnog okruženja.
- Bez promjene propisa ovaj zakon ne bi bio u potpunosti usklađen sa pravom Evropske unije u ovoj oblasti, što bi predstavljalo prepreku na daljem putu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Takođe, bez promjene propisa ne bi se mogao dostići željeni nivo zaštite nosilaca dizajna.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Primarni cilj koji se postiže predloženim propisom je usklađivanje Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna sa pravom Evropske unije, podizanje nivoa zaštite nosilaca dizajna, pojednostavljenje postupaka registracije dizajna, kao i kreiranje odgovarajućih dozvoljenih ograničenja prava koja proizilaze iz dizajna.
- Predmetni ciljevi su usklađeni sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema moguće je postići jedino donošenjem ovog zakona. "Status quo" opcija bi podrazumijevala da će problem ostati neriješen. Navedene probleme nije moguće otkloniti eventualnim kampanjama, niti pojačanim kontrolama nadležnih organa.
- S obzirom na pravnu prirodu materije koja je predmet regulisanja, kao i činjenicu da se u konkretnom slučaju radi o ispunjavanju obaveza koje proizilaze iz pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, to je usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna jedina opcija.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Rješenja koja su predviđena ovim propisom imaće pozitivan uticaj na nosioce prava dizajna kojima će se omogućiti jednostavnija registracija, ostvarivanje i zaštita njihovih prava. Ne postoje negativni uticaji predloženog propisa.
- Ne postoje troškovi za građane i privredu.
- Ne postoje troškovi za građane i privredu.
- Ovaj propis nije od direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.
- Ovim propisom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Ne postoji potreba za obezbjeđivanjem finansijskih sredstava u budžetu za tekuću fiskalnu godinu odnosno narednu fiskalnu godinu.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Nije korišćena nijedna metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Ne, s obzirom da usvajanje propisa neće ishodovati finansijskim izdacima/prihodima.
- Ne, nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravnoj zaštiti industrijskog dizajna.
- Ne, s obzirom da nijesu postojale sugestije odnosno primjedbe Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Korišćena je eksterna ekspertska podrška pružena od strane EU TAIEX eksperta.
- Na objavljeni javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti nije bilo zainteresovanih lica.
- Na objavljeni javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti nije bilo zainteresovanih lica.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.
- Efikasan nadzor na sprovođenjem zakona i podizanje svijesti javnosti (stručne i laičke) o značaju prava dizajna, sa akcentom na novine koje ovaj zakon donosi, doprinijeće ispunjavanju ciljeva.
- Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjenost ciljeva su obim korišćenja odnosno komercijalizacije dizajna, te broj pokrenutih postupaka zbog povrede dizajna.
- Ministarstvo ekonomskog razvoja će vršiti monitoring i evaluaciju primjene propisa.

Datum i mjesto

18.06.2026.

Podgorica

MINISTAR

Nik Gjelošhaj